

SYLABUS

Przedmiot: Zarządzanie ryzykiem I - 2010 rok

Prowadzący zajęcia: dr Tadeusz T. Kaczmarek –

Dr T.T. Kaczmarek jest absolwentem Wydziału Handlu Zagranicznego - Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Jest autorem kilku książek na temat ryzyka i zarządzania ryzykiem. Kolokwium habilitacyjne zdał w Kolegium Gospodarki Światowej SGH w 2001 roku. Posiada bogate doświadczenie w praktyce biznesowej. Od 10 lat prowadzi zajęcia dydaktyczne w WSHiP i innych Uczelniach ekonomicznych. Wykłada także problematykę ryzyka, ubezpieczeń, finansów krajowych i zagranicznych oraz globalistykę.

Strona: www.kaczmarek.waw.pl

Tryb studiów: stacjonarne i niestacjonarne

Forma zajęć: wykład - 30 godzin

Rygor: egzamin pisemny

Punkty ECTS: według obowiązujących zasad

Cel kształcenia: Studenci mają poznać i zrozumieć zdywersyfikowane zagrożenia ryzykiem w warunkach gospodarki globalnej. W czasie zajęć zostaną im przedstawione skuteczne narzędzia zarządzania ryzykiem. Zainteresowanie ryzykiem i *Risk Management* zostało zintensyfikowane po zamach terrorystycznych w N.Y. – po 11 września 2001 roku.

Studenci powinni nauczyć się analizowania sytuacji ryzykogenicznych w przedsiębiorstwie i otoczeniu oraz stosować właściwe narzędzia przeciwdziałania ryzyku.

Bezpośrednie powiązanie przedmiotu z innymi przedmiotami:

Wymagane wiadomości z: mikro i makroekonomii, matematyki i statystyki.

Podbudowuje takie przedmioty jak: bankowość, finanse przedsiębiorstw, ubezpieczenia.

Treść programu:

Data zajęć	Tytuły wykładów Podtytuły wykładów	Podręczniki obowiązkowe Autor, tytuł publikacji, wydawnictwo, rok wydania
1 15.02	Filozofia ryzyka – Nowe tendencje. Źródła ryzyka: <ul style="list-style-type: none"> - zasady światowego porządku gospodarczego - zasady porządku w 	Wykład oraz T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem. – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2005. – str. 13-48.

	<p>państwie</p> <ul style="list-style-type: none"> - źródła ryzyka cywilizacyjnego - ryzyko związane z prognozowaniem - ryzyko polityczne dla Polski - ryzyko ekologiczne - ryzyko w obszarze info-ekonomii 	
2 22.02	<p>Pojęcie i taksonomia ryzyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ryzyko gospodarcze - ryzyko prawne - sił wyższej - cenowe - finansowe: - kredytowe - kursu walutowego - operacyjne - inwestycji finansowej - polityczne 	<p>T.T. Kaczmarek, Zarządzanie ryzykiem handlowym, finansowym, produkcyjnym, ODDK Gdańsk 2002</p> <p>T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem. – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2005. str. 48-93.</p>
3 01.03	<p>Źródła informacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstawowe źródła informacji ekonomicznych i finansowych, - Krajowy Rejestr Sądowy - Sprawozdania firm - Wywiadownie gospodarcze - Inne źródła informacji. 	<p>T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem .. – jak wyżej, str. 176-227.</p>
4 08.03	<p>Rola informacji w zarządzaniu gospodarką:</p> <ul style="list-style-type: none"> - istota współczesnej rewolucji informacyjnej - wiedza i informacje – paradygmat trzeciej cywilizacji 	<p>T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem. – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2005, str. 136-151.</p>
5 15.03	<p>Zarządzanie ryzykiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - generalne zasady, - proces zarządzania ryzykiem - ubezpieczenie od ryzyka, - inne formy zarządzania ryzykiem 	<p>T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem. – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2005. str. 95-111.</p>
6 22.03	<p>Zintegrowane zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprzężenia zwrotne, - symptomy zagrożenia ryzykiem, - ryzyko upadłości 	<p>T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem. – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2005. str. 116-135.</p>

	przedsiębiorstwa	
7 29.03	Agencje ratingowe – metody i kryteria oceny wiarygodności finansowej i ekonomicznej podmiotów gospodarczych	T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem. – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2005. str. 247-255.
8 12.04	Zarządzanie ryzykiem finansowym przedsiębiorstwa	T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem. – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2005. str. 257-271.
9 19.04	Ryzyko kursu walutowego i metody zarządzania ryzykiem kursowym	J. Świdorski, R. Kostro, Zarządzanie ryzykiem banku , WSUIB, Warszawa 1999, str. 75-91. Z. Zawadzka, Zarządzanie ryzykiem w banku komercyjnym , Poltext Warszawa 1996 Str. 155-191.
10 26.04	Zabezpieczanie się przed ryzykiem stopy procentowej za pomocą nowych instrumentów pochodnych - forward rate agreement - interest rate futures - swap odsetkowy - opcje odsetkowe	J. Hull, Kontrakty terminowe i opcje , WIG-Press Warszawa 1999, Z. Zawadzka, jak wyżej, str. 87-155.
11 10.05	Ryzyko kredytowe: - pojęcie ryzyka rynkowego - pomiar wartości ryzyka w różnych walutach (odsetki, otwarte pozycje terminowe) - pomiar ryzyka kredytowego dla transakcji pochodnych	D. Lewandowski, Nowe ryzyko bankowe a nadzór bankowy , TUTOR Warszawa 1995, str. 46-79.
12 17.05	Ryzyko w handlu międzynarodowym: - ryzyko krajowe i zagraniczne	T.T. Kaczmarek, Ryzyko w handlu międzynarodowym , ODDK Gdańsk 2004. str. 181-205. Plus wykład
13	Ryzyko oraz przestępczość komputerowa	T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem. – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2005. str. 152-176.
14	Nowe obszary ryzyka w globalnej gospodarce	T.T. Kaczmarek, op. cit., str. 304-351.

Literatura dodatkowa:

1. S. Nahotko, Ryzyko ekonomiczne w działalności gospodarczej, TNOIK Bydgoszcz 1997.
2. J. Kisielnicki, *Zarządzanie organizacją*, WSHP Warszawa 2001.
3. P. Misztal, Zabezpieczenie przed ryzykiem zmian kursu walutowego, Difin Warszawa 2004.
4. G. Crawford, B. Sen, Instrumenty pochodne, Liber Warszawa 1998,

Metody oceny:

Obecność na zajęciach obowiązkowa. Nieobecność na więcej niż dwóch zajęciach skutkuje koniecznością napisania eseju na temat podany przez wykładowcę i złożenie go na przedostatnich zajęciach w semestrze. Nieobecność na więcej niż 3 zajęciach skutkuje skreśleniem studenta z listy osób dopuszczonych do zaliczenia. 50% - egz. końcowy, 30% - egz. Połówkowy, 20% - inne.

Anglojęzyczny słowniczek głównych pojęć związanych z przedmiotem:

Accounting Risk: Potential for loss or for stimulation of pathological management actions resulting from inappropriate signals given by an accounting or financial reporting requirement.

Amortization: A broad term incorporating any non-cash charge to earnings and/or asset values, such as depreciation, depletion, write-offs of intangibles, prepaid expenses, and deferred charges.

Asset Turnover Ratio: Total sales divided by total assets.

Basis Price: A reference or benchmark price or rate.

Capital at Risk: Usually a measure of credit risk.

Competitive Currency Risk: Currency exchange rate risk that affects a firm's competitiveness in a product line also produced by a competitor whose costs are incurred in a foreign currency.

Break-Even Point: A price at which a transaction produces neither a gain nor a loss.

Country Risk: Legal, political, settlement, and other risks associated with a cross-border transaction into a specific country.

Credit Risk: Exposure to loss as a result of default on a swap, debt, or other counter party instrument.

Currency Risk: The probability of an adverse change in currency exchange rates.

Equity Risk Premium: The earnings yield on an equity benchmark index minus the risk-free rate.

Faire Game: A game between two participants in which the expected outcome is equal for both participants but all the stakes go to the winning player. A risk-averse person will reject a fair game.

Federal Reserve System: Central Bank of the U.S. created by Congress in 1914 and responsible for most aspects of U.S. monetary policy.

Force Majeure Clause: A contract provision that excuses one or both parties from part or all of their obligations in the event of war, natural disaster, or some other event outside the parties' control.

Globalization: The trend toward looking at economic and financial issues, instruments, and portfolios from a worldwide rather than a single-country viewpoint.

Index Fund: A fund designed to track the performance of a market index.

Interest Rate Risk: An adverse variation in cost or return caused by a change in the absolute level of interest rates, in the spread between two rates, in the shape of the yield curve. Or in any other interest rate relationship.

Legal Risk: The most important legal risks in financial risk management are legal capacity, or ultra vires risk.

Liability Risk Management: The application of risk control techniques to management of the payment obligations of a corporation, pension plan, insurance company, or any entity contractually obligated to make payments to debtors or beneficiaries over time.

Maverick Risk: The risk of staying too far from the herd in implementing an investment or risk management policy.

Moral Risk: Exposure to loss resulting from a willful, improper, or illegal act by an agent or country party.

Non-Systematic Risk: An element of price risk that can be largely eliminated by diversification within an asset class.

Price Risk: Exposure to loss as a result of a change in the market price of a physical commodity or a financial instrument.

Risk Management – The application of financial analysis and diverse financial instruments to the control and, typically, the reduction of selected types of risk.

Risk Transfer: The use of a security or contract to change the pattern of cash flows in a portfolio of assets or liabilities.

Total Return: Usually expressed as income plus any principal gain or minus any principal loss during a measurement period divided by principal (investment) and expressed as a percent.